

VIBORG
KOMMUNE

2017

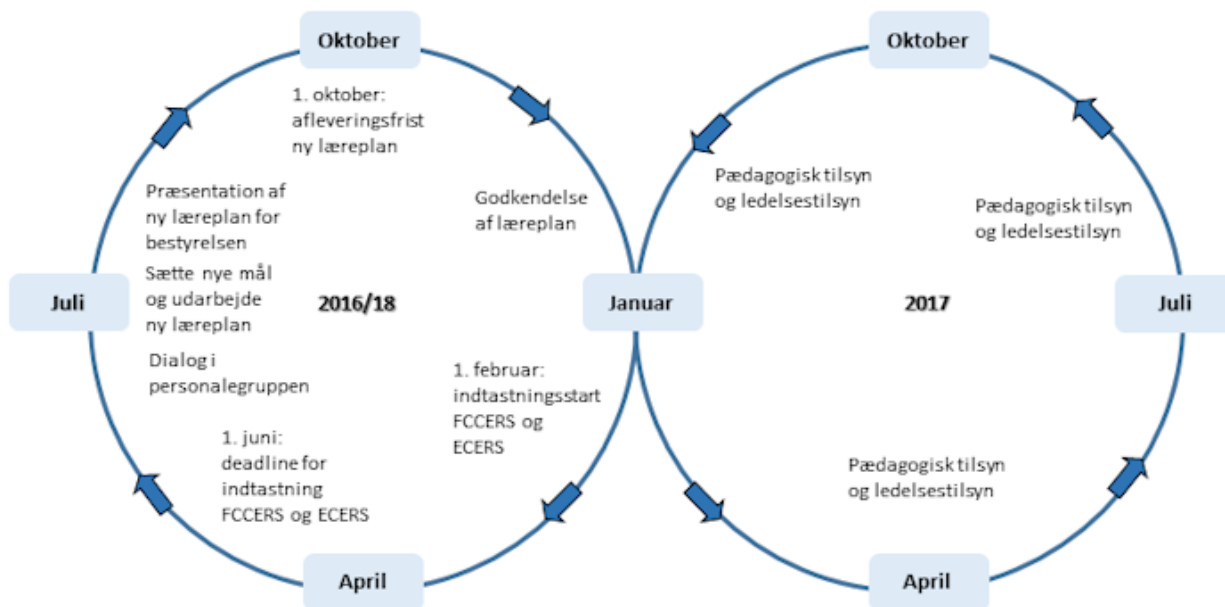
Pædagogisk tilsyn i dagtilbud i Viborg kommune 2017

FORM OG INDHOLD

MIE STORGAARD

Indledning

Det pædagogiske tilsyn udføres i Viborg Kommunes kommunale, selvejende og samdrevne dagtilbud hvert 2. år, og skal ses i sammenhæng med arbejdet med den pædagogiske læreplan og evalueringen heraf.

Baggrunden er Dagtilbudslovens § 5 og §3, samt Serviceloven § 146 og Retssikkerhedslovens § 16 (se mere info på Viborg.dk)

Tilsynsrunden omfatter 43 børnehuse hvoraf 11 har mere end en afdeling.

<p>Område nord: Seks kommunale børnehuse To selvejende børnehuse To samdrevne børnehuse En puljeordning</p>	<p>Område sydvest Seks kommunale børnehuse Et selvejende børnehus</p>
<p>Område øst: Ni kommunale børnehuse To selvejende børnehuse</p>	<p>Område Vest Syv kommunale børnehuse Et samdrevent børnehus Et selvejende børnehus</p>
<p>Område Sydøst Fire kommunale børnehuse</p>	

Form og indhold

I forhold til tidligere pædagogiske tilsyn er der ændret i både form og indhold. Mht. til indholdet er de politiske prioriterede indsatsområder mere i fokus og der er fakta spørgsmål som børnehuslederen skal besvare og indsende inden selve tilsynsbesøget. Mht. formen er der indlagt en længere observationsdel og områdelederen er med til dialogen. Denne model er et forsøg, som evalueres efterfølgende.

Det pædagogiske tilsyn foregår på flg. måde:

Inden tilsynsbesøget har **institutionslederen udfyldt** fakta ark (bilag 2) og skema vedr. øvrige forhold (bilag 3) og fremsendt de udfyldte skemaer til den pædagogiske konsulent senest en uge for tilsynsbesøget.

Tilsynet består af en observationsdel, en dialog del og et efterfølgende ledelses tilsyn.

Observationsdelen foregår 1 time før dialogen, og den pædagogiske konsulent observerer den pædagogiske praksis med fokus på samspil og relationer. Observationerne inddrages i forhold til pkt. 1,4, og 6.

I børnehuse med flere afdelinger, vil der være sat længere tid af til observationer, således at der bliver fortaget observationer i alle afdelingerne.

Der afsættes **2 timer til dialog**, og i dialogen deltager leder, TR, AMR og pædagogisk konsulent. I børnehuse med flere afdelinger tilstræbes repræsentation fra alle afdelinger.

Områdelederen er til stede under dialogen i de kommunale børnehuse, lytter og skriver notater, som efterfølgende danner grundlag for rapporten. Hvis områdelederen ønsker det, er der mulighed for spørgsmål og kommentarer de sidste 5 min.

På baggrund af dialogen udarbejdes en rapport, hvoraf det fremgår, hvilke arbejdspunkter det enkelte børnehus har. Børnehuslederen skal på den baggrund udarbejde en udviklingsplan (se bilag 1), som fremlægges på et **ledelsestilsyn**, hvor områdeleder og pædagogisk konsulent deltager.

Pædagogisk tilsyn Viborg Kommune – dialog skema

Børnehus: Unoden

Deltagere: Katrine Marie Borup, Birte Højriis (AMR), Pernille, Mie og Ib

Dato: 2. oktober 2017

1. Marte Meo (indsatsområde) Hvordan arbejdes der med Marte – Meo metoden? Hvad viste observationen?
Indsats Vug: arb. med grund principperne, med udgangs punkt i de børn vi har. Bhv.: Forstørre børnenes initiativer. Og grund principperne. Prøver at være tydelige voksne. En har ikke være på kursus.
Udviklingspunkter Der er brug for at få bustet Marte Meo – bl.a. via opfølgings kurser og resursekorpset. Tag evt. udgangs punkt i et princip af gangen. Leder på Marte Meo kursus – så hurtigt det er muligt.
2. Grundlag for børns læring (indsatsområde) Hvordan arbejdes der med dette grundlag?
Indsats Vi er ikke rigtigt starte endnu. Har dog opmærksomhed på børns læring og læringsmiljøer.
Udviklingspunkter Vi vil gøre brug af balance brættet ved leder sparring og ved bekymrings samtaler med forældre. I den kommende tid vil vi arbejde mere bevist med FGBL. – bl.a. ved at holde FGBL ned over praksis.
3. Sprog (indsatsområde) Hvordan arbejdes med sprogindsatsen i det daglige?
Indsats Vi arbejder rigtigt meget med sprog, bl.a. via Hit med musikken – hver dag. Vuggestuen var med i den spæde start af Hit med lyden.
Udviklingspunkter Fortsæt med det I gør. Gør brug øget brug af piktogrammer.
4. Tidlig indsats (BIC – VIDA) Hvordan arbejdes der med bic - temaer (tidlig tilknytning, nærvær og didaktik) i vuggestuen? (BIC) Hvad viste observationen? Hvordan arbejdes der med evt. nye standarder i forhold til udsatte børn? (VIDA)
Indsats BiC: været med til fyraftensmøder.

VIDA: Unoden var en del af VIDA. Men pga. lederskift er der ikke blevet arbejdet meget med VIDA.

Udviklingspunkter

BiC: være obs. på de nye tilbud om fyraftensmøder der kommer i løbet af vinteren.

Der er et for højt services niveau omkring spisning i vuggestuen – det kunne godt trænge til et eftersyn ift. at børn kan selv – det at spise er også en del af det pædagogiske tilbud. Kan evt. laves som et tema i hele Unoden.

VIDA: Bliver en del af det fælles tiltag der bliver foldet ud i hele område øst – fra januar 2018.

5. Den pædagogisk læreplan – hvordan arbejder I med temaerne?

Hvordan arbejder I med evalueringsresultatet? (ECERS FCCERS)

Hvordan arbejder I med pædagogisk dokumentation?

Indsats

Vi har et årshjul som er fælles for hele Unoden.

Et tema, kan være fælles, men også tilpasset til aldres grupper.

Udviklingspunkter

Vi skal huske, igen at tage vores pæd. læreplaner med i vores planlægning af pæd. aktiviteter.

Dokumentation: Vi mangler, at vi igen, har den pædagogiske dialog om praksis. Vi skal blive bedre til at evaluere vores pædagogiske aktiviteter.

Gør brug af analysemodellen, kap 6, i "Læreplaner og pædagogisk praksis".

6. Børnemiljøet og børnenes perspektiv?

På hvilken måde er det en del af daglig pædagogisk praksis?

Hvad viste observationen?

Indsats

Mie: jeg ser at I er imødekommende over for børnenes perspektiv.

Vi er god til at tænke ud af boksen – hvad kan vi gøre i stedet for.

Udviklingspunkter

Bliv ved med/huske at tage børnenes perspektiv i jeres daglige pæd. arbejde og i planlægningen af pæd. aktiviteter.

7. Børn med særlig behov – trivselsmålinger – overgange (TOPI) – inklusionspraksis (indsatsområde)

Hvordan arbejder I med resultaterne af trivselsmålingerne?

Indsats

Ved gul position laver vi handleplan. Der handles! Vi ser TOPI som et godt redskab.

Udviklingspunkter

Fortsæt med det I gør.

8. Forældresamarbejde

På hvilken måde inddrager I forældrene i børnenes liv i børnehuset?

Indsats

Via daglig snak, børnenettet, inviterer forældrene ind i hverdagen. Vi har et godt fungerende forældreråd.

Vi tager de nødvendige samtaler med forældrene. Der er en "ordentlig" tilgang til alle forældrene.

Der er forældre spisningen en gang om året. Forældrene tager med på ture i hverdagen.

<p>Udviklingspunkter Være obs. på hvordan I kan være med til at støtte op om forældrenes læring og øget inddragelse i børnenes læring jf. læreplanen.</p>
<p>9. Medarbejdertrivsel og udvikling Hvad viser den sidste trivselsmåling? Sygefravær? Hvilke muligheder og planer har I i forhold til kompetenceudvikling?</p>
<p>Indsats 3i1: ikke noget graverende. Pt. har vi et godt arbejdsmiljø. Der er en rigtig god stemning. Vi har fået en leder med klare linjer. Sygefravær: er faldet.</p>
<p>Udviklingspunkter Hold fast i det gode arbejdsmiljø.</p>

Bilag: 1

Udviklingsplan for: Unodens Børnehus

Dato: 15/10 2017

1. Marte Meo (indsatsområde)	
Mål	<ul style="list-style-type: none"> - At Marte Meo bliver brugt endnu mere i den pædagogiske praksis
Tegn	<ul style="list-style-type: none"> - At børnene profiterer af den pædagogiske tilgang og udvikler sig positivt heraf - Medarbejderne får et fælles sprog i fagligt dialog
Tiltag	<ul style="list-style-type: none"> - At få "boostet" Marte Meo ved "brush up" kursus til medarbejderne - Leder skal på Marte Meo kursus, så medarbejderne kan støttes, guides og søge sparring - Arbejde med principperne enkeltvis og målrettet
2. Grundlag for læring (indsatsområde)	
Mål	<ul style="list-style-type: none"> - At GFBL bliver et fundament for den daglige praksis - At GFBL skaber sammenhæng for primære og sekundære omsorgspersoner - At GFBL bliver en naturlig del af dialogen i det pædagogiske arbejde
Tegn	<ul style="list-style-type: none"> - At GFBL øger medarbejdernes evne til at reflektere samt holde fokus herpå - At GFBL værktøjerne støtter medarbejdere og forældre i deres dialog og inspirerer til samarbejde og nye ideer/tiltag - At GFBL skaber forståelse for det fælles ansvar imellem forældre og medarbejdere samt visualiserer vigtigheden af samarbejdet om de respektive børn
Tiltag	<ul style="list-style-type: none"> - At tænke SMTTE ind over balancebrættet, da medarbejderne kender SMTTE og derfor hurtigt vil se sammenhæng og muligheder - At benytte balancebrættet hver gang vi afholder ledersparring - At præsentere GFBL med illustration på balancebrættet til det årlige forældremøde (3/10 – 17) - At benytte balancebrættet hver gang vi afholder samtaler med forældre – bekymringssamtaler, fokusgruppemøder osv. - Benytte balancebræt, film og plakater til gruppemøder samt personalemøder
3. Sprog (indsatsområde)	
Mål	<ul style="list-style-type: none"> - At Hit med lyden, Hit med sproget & Hit med musikken fortsat "hitter" i Unoden - At arbejde endnu mere fokuseret med sprogarbejdet - At inddrage forældrene i sprogarbejde - Øget brug af pictogrammer
Tegn	<ul style="list-style-type: none"> - At børnene oplever sammenhæng imellem vuggestue og børnehave, således der bygges videre på eksisterende kompetencer og ikke startes på "ny" (BH fortsætter hvor VS slipper) - At børnene leger med sproget både gennem tale, sang og rim og remser - At forældre benytter lånebøger - At børnene selv bruger hjælpe pictogrammer
Tiltag	<ul style="list-style-type: none"> - Der bestilles ekstra "hit med" materialer i sproghuset - Der samarbejdes yderligere imellem vuggestue og børnehave i forbindelse med overleveringsceremoni og samtale (når VS barn bliver til BH barn) – hvilke kompetencer/udfordringer har barnet rent sprogligt. Hvilke ynglings sange, rim/remser og hit med sproget figurer har det enkelte barn. - De indkøbte rim og remser bøger sættes på årshjulet som en tematik (Halfdan Rasmussen uger) - Der fastholdes fordybelses grupper i den daglige praksis - Sprogpædagogerne fortsat har sprogtimer fast i deres arbejdsplan - Alle grupper har fået ens pictogram nøgleringe fra sproghuset

<ul style="list-style-type: none"> - De få grupper der mangler whiteboard tavle til pictogrammer får dem installeret og implementeret i samlinger og daglig struktur - Lånehylde hænges op
4. Tidlig indsats (BIC – VIDA)
<p>Mål</p> <ul style="list-style-type: none"> - Skabe mulighed for så meget læring som muligt for det enkelte barn - Selvstændiggøre det enkelte barn - Give hvert barn udfordringer i nærmeste udviklingszone OAS - Øget fokus på forældresamarbejde og inddragelse i barnets læring <p>Tegn</p> <ul style="list-style-type: none"> - At børnene selv tager initiativ til f.eks. at spise, tage tøj på osv. - At børnene "vokser" af at udvikle flere kompetencer - At børnenes selvværd øges af små sikre succeser og dermed udvikler "lille Pippi" (det har jeg aldrig prøvet, så det kan jeg sikkert godt) - At forældrene viser interesse for barnets udviklingstrin <p>Tiltag</p> <ul style="list-style-type: none"> - Deltage i kommunale fyraftensmøder i løbet af vinteren - Arbejde med selvhjulpethed i vuggestuen i spisesituationer - Arbejde med toilet træning i vuggestuens ældste gruppe - Generelt arbejde med øget fokus på egen læring og succes heraf i fælles tematik på årshjulet - Fortsætte startsamtaler med forældre og have øget fokus på opfølgende dialog herefter
5. Den pædagogisk læreplan – hvordan arbejder I med temaerne ?   Evaluering – hvordan arbejder I med evalueringsresultatet? (Ecers Fccers)
<p>Mål</p> <ul style="list-style-type: none"> - Øget fokus på sammenhæng imellem lærerplanstemaer og vores pædagogiske læreplan - Øget fokus på evaluering af den pædagogiske praksis <p>Tegn</p> <ul style="list-style-type: none"> - Læreplanstemaerne bliver mere synlige og konkrete i det daglige arbejde – både for medarbejdere og forældre - Lærerplanerne italesættes i den daglige praksis – især i planlægningen heraf <p>Tiltag</p> <ul style="list-style-type: none"> - Den pædagogiske læreplan printes i flere eksemplar og benyttes konkret under planlægning af pædagogiske aktiviteter på gruppemøderne - Analysemodellen benyttes efter hver endt tematik fra årshjulet - ALLE læreplanstemaer er præsenteret på Årshjulet (tematikkerne er planlagt ud fra læreplanstemaer og den pædagogiske læreplan)
6. Børnemiljøet og børnenes perspektiv?
<p>Mål</p> <ul style="list-style-type: none"> - At skabe gode rammer for børnene og tænke læringsmiljøer i forhold til læreplanstemaer - Fortsætte med at "hoppe med" børnene og følge deres ideer - Fortsætte den anerkendende kommunikation og fokusere endnu mere herpå <p>Tegn</p> <ul style="list-style-type: none"> - At børnene drages af vores læringsmiljøer og bliver inspireret til leg og læring heraf - At børnene trives og skaber gode relationer - At børnene anerkender hinanden og blive bedre til at løse konflikter <p>Tiltag</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vi lytter til børnenes ønsker – både de talte og utalte - Vi skal fortsat tænke "ud af boksen" og se muligheder - Bruge de respektive indrettede læringsmiljøer i planlægningen af den daglige praksis - Holder fokus på venskaber – tematik på årshjulet
7. Børn med særlig behov – trivselsmålinger – overgange (TOPI) - inklusionspraksis
<p>Mål</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Handle på mistrivsel - Forebygge såfremt det er muligt – handle på tegn (slukke gnister fremfor flammer) - Inddrage forældre – benytte GFBL til samtale for understøttelse
Tegn	<ul style="list-style-type: none"> - At børnene udvikler sig positivt – f.eks. fra gul til grøn i TOPI - Forældre og medarbejdere "trækker på samme hammel" understøtter fælles aftalte tiltag
Tiltag	<ul style="list-style-type: none"> - Fortsætte som vi gør – handle på tegn - Fortsætte med forældreinddragelse og handleplan ved gul position - Benytte os af ressourcekorpsset til sparring samt PPL medarbejdere
8. Forældresamarbejde	
Mål	<ul style="list-style-type: none"> - Fortsætte det tætte forældresamarbejde - Fortsætte med fokus på den gode dialog - Fortsat have fokus på forældresamarbejdet forældrene imellem - At dialog er naturligt også når børnene er udfordret
Tegn	<ul style="list-style-type: none"> - At forældrene er bevidste om, at de er de vigtigste i børnenes liv og dermed essentielle for udvikling - At forældrene tager initiativ til fællesskaber - At forældre tager initiativ til dialog - At forældrene deltager i arrangementer
Tiltag	<ul style="list-style-type: none"> - Inddrage forældrene i deres børns læring - støtte og guide til at tage ansvar og være en aktiv del i deres børne læring (samarbejde) - Fortsætte inddragelse af forældrerådet i Unodens hverdag - Lave TUS på forældremøde (d. 3/10 2017) - Fortsætte med at "se" hver enkelt forældre
9. Medarbejdertrivsel og udvikling	
Mål	<ul style="list-style-type: none"> - Holde fast i det gode arbejdsmiljø med fokus på de 3 T'er – Tryghed, Tillid og Trivsel - Fortsat have fokus på at skabe rammer for dialog
Tegn	<ul style="list-style-type: none"> - At medarbejderne trives og finder deres arbejde meningsfyldt - At medarbejderne drager omsorg for hinanden og tager ansvar for den daglige pædagogiske praksis - At medarbejderne fortsat har en positiv kommunikation hvor man både siger til og fra på en respektfuld måde
Tiltag	<ul style="list-style-type: none"> - Fortsat fokus på evaluering – en "fej" er en gave = en chance til – succes skal fejres (også de små) - Fortsætte mødestruktur – Årshjul i 2018 - Fokus på den gode historie – anerkende hinandens praksis

Bilag 2

Fakta (udfyldes på forhånd):

Børnehus: (navn)

Udfyldt dato:

Udfyldt af: (navn og stilling)

Antal børn indskrevne børn	Aktuelle tal
0-3 årige	27
3-6 årige	65
Personale	Antal timer
Personale med pædagoguddannelse	358 + 37 timer - leder
Personale med kortere pæd. udd. (PGU/PAU)	37
Personale uden pæd. udd.	37 (dagplejer)
Personale med relevant diplomuddannelse	
Børn med særlige behov	antal
Aktuelle sager i PPR	11 (9 BH & 2 VS)
Børn der har fået skoleudsættelse i 2015	
Børn der får støtte	1 og 1 på venteliste
Ydelser fra Ressourcekorpsset Råd og vejledning Timer Andet (beskriv hvad)	15 t. ugentlig (15 t. på venteliste)
Børn med andet modersmål end dansk	20

Bilag 3

Nedenstående skema udfyldes på forhånd.

Navn:

udfyldt dato:

Emne (Øvrige forhold jf. Dagtilbudsloven)	ja	nej
Har institutionen en beredskabsplan/sorgplan i forbindelse med dødsfald og andre alvorlige hændelser	x	
Kender I kommunens retningslinjer hvis der opstår mistanke om overgreb på børn og unge? Har I drøftet hvordan I konkret vil arbejde med retningslinjerne?	x x	
Er der indenfor de sidste 3 år udarbejdet en arbejdsmiljøvurdering?	x	
Røgfrie miljøer Er institutionen røgfri?	x	
Hygiejne Er der procedurer i forhold til at vaske hænder? Er køkkenet godkendt? (i forbindelse med madordning) Er der procedurer i forhold fødevarerhygiejne?	X X X	
Forsikring Er personalet forsikret hvis der skulle ske uheld med børnene p.g.a manglende opsyn?	x	
Vuggestuer: Sovestillinger Kender I pjecen : Pludselig uventet spædbarndød?		x
Vuggestuer: Er eventuelle barneseler godkendte af varefakta fabrikat?	x	
Sikker transport: er der procedurer? Kender I reglerne for befording i motorkøretøj?	X X	
Legetøj Er det legetøj I har i institutionen af godkendt fabrikat (jf. legetøjsbekendtgørelsen)?	X	
Vedligeholder I hjemmesiden?	x	X Kontaktoplysninger ændret efter ny leder tiltrådte d. 1/3 Ellers ingen ændringer.

